

סודי ביותר

הכנסת השביעית
מושב רביעי

311

פרוטוקול מס' 311

מישיבת ועדה החוץ והבטחון
חל-אביב, מוצאי יום הכפורים תשל"ד - 6 באוקטובר 1973

נכח נ:

- ח.י. אדוק - היו"ר
- ש.ז. אברמוב
- א. אליאב
- י. בן-אהרן
- ט. בגין
- ז. בקר
- ג. בן-פורח
- ב. הלוי
- י. הררי
- י. חזן
- א. ידלין
- ס. יערי
- מ. כרמל
- ח. לנדאו
- י. נבון
- א. דימלס
- י. רמאל
- ז. המר

חברי הועדה:

ראש הוועדה
יושב-ראש חכנסת י. ישיעהו
השר י. גלילי
סנכ"ל משרד החוץ א. קדרון
אלוף א. יריב
אל"ם י. ליאור

מוזמנים:

א. רדאי

מזכיר הועדה:

מ. איזנברג

קצרניח:

מלחמת יום הכפורים.

סדר-היום:

היו"ר ח.י. צדוק:

אני פוזה את הישיבה.

אני מבין שרצונה של ראש-הממשלה הוא שתהילה נסע את אלוף יריב. אלוף יריב, בבקשה.

אלוף א. יריב:

אצוני היושב-ראש, רק חיוס בוויסחי לתפקיד. הרמטכ"ל גייס אותי מחמילובאים לעזור לו במה שקורה עכשו. ברור שאינני בקיא כל כך בארבה פרטים, כפי שהייתי בקיא בעבר.

מה שקרה תיום בא על רק³ההתפתחות של 10 הימים האחרונים. הענין החל לאחר העלה 13 ממוסי הסורים עם הצבחה המערך הסורי עד כדי הצבורי המלא, דברים שפורסמן בקהונות. במקביל לכך חלו גם הצבור, כוננות ומחיהות במערך המצרי. עד כמה שהמפקתי לקרוא את הניירות היום אחר-הצהרים, היה לנו מעקב טוב אחרי כל מה שנעשה בשחי החזיהות. בטובן שברקע תיחה המגישה שנערכה בקהיר לפני כמה זמן בין הסורים, המצרים והירדנים.

ביום ששי בבקר, כתוצאה מגיחה מעל המערך המצרי, נראה שהמערך המצרי כלא זמוכן במי שעוד לא היה בעבר, מהז מלחמה ששת הימים. כן הגיעה ידיעה על הכנוח לפני מסמר גדול של רוסים, משפחות ואנשים, גם מצרים וגם מסוריה. בנוסף לכך הגיעו גם ידיעות נוספות, וידיעה ממקוד מהיסן שריברה באוסן מפורש על כוננות של הסורים והמצרים לפתוח במלחמה חיוט.

בהתאם לזה נקט כמובן צה"ל אחרי ריון והחלטה - מחוץ לצעדים אחרים במישור המדיני - בצעדים שונים בשטח. כפי שאחס יודעים, הצבא הסדיר לא יצא הביחה ליום הכפורים. זנקשו הכנוח לגייס כוחות נוספים.

לפי הידיעות האוייב היה צריך להחחיל את המהקמה לפנות ערב. לא ברור מדוע הקדימו את המהקמה - אולי הידיעה לא היתה מדוייקת, אם כי היתה ממקור מהימן וכל מה שבצאים בשטח הוא בהתאם ליריקה - משעה 18.00 לשעה 14.00. אולי בגלל הגיוס שלנו ואולי משום שהרגישו שאנו מוכנים בשטח.

א. ירליין:

אולי בעקבות חידוש הסדורים שלנו?

אלוף א. יריב:

הסדורים בקול ישראל חודשו אחרי ההתקפה. ובשעה 14.00 הם החחילו המלחמה. המלחמה החחילה על ידי המצרים וסוריה על ידי הקיפה אווריה בשחי החזיהות. ובעקבות הקיפה האווירוח באז פעולות יבשהיות שנמשכות עד הרבע הזה.

אני רוצה לומר כלליה איך נראיה התכנית, על פני שאנו יודעים ועל פי מה שחיא מהפחה בשטח. ותהתפתחות בשטח מהאימה לידע שחיה בידי המוריעין.

ס. בגין:

תכנית האוייב?

אלוף א. יריב:

כן. הם רוצים לכבוש שטח ולהחזיק בו. הם רוצים לכבוש רצועת ניכרת בסיני עד המעברים - אולי יסתפקו בשעות - ולהחזיק בשטח. לכבוש רוב רסח הגולן, ואחר כך להמטיק ולהיות מוכנים למו"מ ממך עמדה צבאית מסוגרת, אם לא לומר עדיפה. בהתאם לזה החחילו בהתקפה אווריה בשחי הצבחות.

ההתקפה בגזרת המצריה היתה על מפרוח לאורך כל סיני, כולל אזור שארם א-שיך ובעומק עד אזור שדה התעופה רפירים. זה כלל גם נסיון לתקוף בעזרת מפעיק טומלב 16, לשגר טיל אוויר-קרקע, עוד לא ברור לאיזה כיוון. אבל כלליה אני יכול לומר - באיזה מקום מהיס החיכוך בין הל-אביב וקצת דרומה. מייס שלנו הצליח ליירט את הטיל ולהשמיר אותו.

בצמון חקף חיל האוויר הסורי מפרוח בקו. הטעיונו גם את כפר גלעדי וגם את קריית-שכונת. חיל האוויר שלנו שחיה ערוך לפני הצחרים למשורות של הקיפה של חיל האוויר הסורי, עוד לפני כן קבע לעצמו לוח זמנים, וכאשר עבר הזמן שאשעד לתקוף

את חיל האוויר הסורי, העביר עיקר מחימוש לפעולה הגנתית.

חיל האוויר נכנס לפעולה נגד חיל האוויר המצרי וחיל האוויר הסורי. ואשר לומר שבפעולה הנגדית יידם בין 17 ל-20 מטוסים סורים ומצריים. היחס ביניהם איננו בדוק כל כך. על כל פנים מספר גדול יותר של מטוסים מצריים ומספר קטן יותר של מטוסים סורים. בפעולה זו לא איכרנו אף מטוס.

יחד עם הפעולה באויר החחילה גם הקיפה ביבשה.

אולי חגיגין שעות.

א. גז-פורח:

בשעה 14.00 החחילה החתקפה הצורית. היא נמשכה שעה. החחילה גם הקיפה בקרקע מלווח בארמילרית והיא נמשכה עד עכשו.

אלוף א. יריב:

בגזרה הסורית המאמץ של החקיקה היבשתית כשלב הראשון היה מיועד לעבור רצועה טוח המוקשים שנמשך עד לחעלה הנ"ס. להביע כוחות קטנים לחעלה הנ"ס, להעמיד גשרים ולעבור את החעלה. בענין זה לא היו להם הצלחות גדולות. רק במקום אחד הגיעו לחעלה הנ"ס וניסו לחקים גשר. אבל גם במקום זה, על ידי החקפה נגדית של הכוחות שלנו, חגשר נשבר.

כשלב שני החחילו לחקוף מקונטרה דרומה.

מה שיש לנו תיוב ברמה הגולן זה כוח המחבט על 180 טנקים. מחר בבקר יהיו לנו 300 טנקים. כוח זה הצליח בשלב זה לעצור את המתקפה הסורית ברמה הגולן, טרם למקום אחד, שבו תקפו הסורים פעמים ובפעם השניה הצליחו לכבוש את המוצב שלנו בחר הרמון. אין קשר עם מוצב התרמון וכנראה שהוא נכבש. הם ככל אומן הודיעו שמוצב התרמון הוחזר לידיהם. הם אומרים שאנו החחלנו במלחמה. הם כבשו עמדות. וחס כבשו את מוצב התרמון. טרם לכך לכל אורך רמה הגולן אנו מחזיקים בעמדות. יש כוחות סורים שעברו את הקו, אבל לא הצליחו לכבוש, טרם למוצב התרמון, אף אחד מהמוצבים שלנו. יש לחזית שיעשו מאמצים בחסות הלילה להעביר כוחות מעל לחעלה כדי לחפשין עם בקר את המתקפה ולהכניס את עצבות השדיון שלהם, כי ער עכשו את עצבות השדיון לא הכניסו להחקפה.

המצב קשה קשה יותר בגזרת העלה טואץ. אני אשחיל להראות את

הדרגים על המפה שעל קיר זה. החקיקה ביבשה חימה לאורך כל החזית, כאשר המאמצים המסתמנים הם אלה: מאמץ אחד מהטלש חזה. (מגביע על המפת). מכאן הם תקפו מוצב שאנו מחזיקים, מוצב שנקרא "בודמסט", וחס תקפו מספר פעמים עם טנקים. ער עכשו כל החקפוח שלם נחרפו על ידי אנשי המוצב, על ידי טנקים ובעזרת חיל האוויר. המוצבים שלנו כשני המקומות מהזיקט מעמד. בנוסף לכך צלחו את החעלה בכמה מקומות בגזרה זו. ולפי ידיעות השבדנו כבשו שני מוצבים שלנו.

על ידי גישור?

א. גנין:

לא, על ידי מירוח.

אלוף א. יריב:

מאמץ רביני נוסף היה בגזרה הדרומית, כי כאן יש לחם שני צידים: כביש המיתהל וכביש בידי. וכאן פעלה דוויזיה. ולפי דיווח המצרים הצליחו להעביר את ספקרת הרוויזיה. הם צלחו בדרום, באגם המר, עם טנקים אמטיביים. לפי ריווח שהגיע לפני חצי שעה נאמר שהכוחות של החטיבה שלנו הנמצאת כאזור זה הצליחו להשמיר את הטנקים האמטיביים ולטפל בכוחות שצלחו, ומנהלים מבצע שחור.

אם לטכט את החמונח כפי שהיא מצטיירת לנו, אני מניח שעדיין יש

כאן כוחות מצריים.

מאמץ נוסף הם עשו באזור קנטרה. הם חסו מעוז אחד שחיה ריק,

וכנראה הצליחו להעביר באן כוחות. המקום שבו עשו פעולה משונה לכל לא הצליחו לצלות, הוא אזור איטמעליה, שידוע כאחד המקומות שבו צריך להעשות המאמץ העיקרי. המאמץ העיקרי הוא באזור איטמעליה והמאמץ השני כאן. עכשו המאמץ העיקרי הוא בדרום במקום שבו הם צלחו. יש לנו כאן 3 חטיבות טנקים שנמצאות במקום וכן פועלות עכשו בשלוש הגזרות.

ברור שחיל האוויר יכול לפעול כאן דק במגבלות כי כל האזור מכוסה טילים וצריך לקשות את הקונץ שקוראים לו " כדי לזרוק מצבות בצד השני, כי בצד הזה נמצאים הכוחות שלנו, ולטרות הטילים לעבוע במטרות של הצד השני. אבל כמובן שהאפקטיביות של השיטה הזאת מוגבלת, וזו איננה שיטה של הקיפת מסיבית.

היום יש לנו כאן 300 טנקים. עד פהר יהיו לנו עוד 300 טנקים. ואם הכל יתנהל לפי התכנית עד יום ב' יהיו עוד 300 טנקים. זאת אומרה, עד יום ב' בערב יהיו לנו כאן 900 טנקים.

המצרים תקפו מהאוויר מטרות מונות. תקפו את שדה התעופה רפידיס, סוללות, בסיס חשוב שיש לנו בבל פוהשיבה, ובאזור החדרו תליקופטרים בשני מקומות, שלחו תליקופטרים לראס-מורד. חיל האוויר שלנו פעל נגד ההליקופטרים והשמירו 10 תליקופטרים.

בכל הפעולות הללו בחקיקה האווירית לא היו לנו הרובים. היו לנו מספר מצוקים. רובם מצוקים קל וכמה מצוקים בינוניים.

כאן (מצביע על המפה) חסב אינו ברור, כי נכבשו מעוזים ואיננו יודעים כמה שבויים ישנם, כמה הרובים וכמה מצוקים.

מ. בגין? כמה אנשים שלנו נמצאים במעוז?

אלוף א. יריב? בין 15 ל-20 איש במעוז.

שני מעוזים באזור חסואן שנכבשו על ידי המצרים שוחררו על ידי החקפה נגדית שלנו.

מ. לנדמן? ולא נמצאו בהם הרובים?

אלוף א. יריב? אינני יודע. יש כאן ערפל לא מועט, כי המפקדים והאנשים עסוקים בלחימה ואינם מהפנים לרייזות פרוייק ומחיר. אולם התמונה הכללית היא: ברמה הגולן אנו מחזיקים את הקו היטב. כנראה שנמל מוצב החרטון. צריך לצפות שהם ירצו לנצל את הלילה כדי לקדם כוחות פנימה לקווים שלנו, כדי להיות במצב טוב לקראת היום ולחקוף עם כוחות גדולים.

אני רוצה להזכיר לכם שלקראת הבקר מצבנו ברמה הגולן יהיה הרבה יותר טוב. במקום 180 טנקים או 177 טנקים יהיו לנו 300 טנקים. לפני צאתי לכאן שמעתי שאלוף סיקוד הצמיץ את לרמטכ"ל שהוא מחכונין לקשות טממן לכבוש חזרה את מוצב חחר מון ועוד מספר מעולות קטנות יותר.

לבני המעלה, המצרים ירצו לנצל אתהלילה כדי להקים גשרים ולחעביר כוחות שריון. אנו יודעים שהדוויזיה הרביעית שצריכה לפעול בגזרה זו מחקרבת למעלה, ודיוויזיה מספר 1 נמצאת בחנועה לעבר המעלה, כאשר המטען שלהם הוא לחעביר מטמיטום כוחות כלילה. ואנו נצטרך לראות מה לעשות כדי לשש לחם את הפניין. כלומר, למרות הטילים לשבש להם את ענין העברה הכוחות לצד הזה.

חיל האוויר פעל בינתיים בעיקר כשחי גורונו בקרבות אוויר-אוויר כשהיה גל התקימה הראשון של הסורים והמצרים, ולאחר מכן פעל גם כאן וגם בצפון כשיטה מסוימת כטיוף לכוחות חרקה, אבל בסך הכל לא בקנה מידה מסיבי. נאבע מספר מטוסים לא גדול. עד שעזבתי לא היה ברור בדיוק מה מספר המטוסים שנאבע. החמונה התכרז בעוד 2-3 שעות. גם לא ברור מי צנח ומי לא.

אינני יודע מה יסוכס למחר. זה דבר שנחון לדיון, באיזו צורה יופעל חיל האוויר ונגד פי, אם תקדימה תממן להשמדת חיל האוויר החורי או לטביעה קשה בחיל האוויר המצרי. הדבר הלוי במצב בתזיתות האלה. אם אנחנו היינו היוזמים, התכנית העיקרית הייתה לידום תקיפה של חיל האוויר הסורי. אבל מה היו שיקולים- סוכרתיים היו להיות שיקולים - לא רק צבאיים אלא גם מדיניים.

מ. עומק החדירה בטיני? פרימה?

אלוף א. יריב:

במקומות מסויימים זה עומק של מאוח מטרים, ובמקומות מסויימים - 2-3 ק"מ
כפי שהחמונה מצטיירה עכשו.

.....
אנו צריכים לחביא בחשבון נחיתות באזור הסמך
ושמיות על כל מיני יעדים. אבל אלה דברים שמוברים לנו. וננסו כל האמצעים כדי להגן על
היעדים הרכים, גם כאן וכצורת רומה ברמח הכולן.

בשארם א-סיך היה קרב אווירי ושם הוטלו מספר מטוסים. הם אומרים
שהוטלו 7 מטוסים. מה היה נסיון של הנחתה כוחות עם מטוסים, נסיון שכולל תקפו את המטוסים
בעזרת מעל לים.

מ. יערי: אמרם שטוסים שלנו לא נפגעו.

אלוף א. יריב: אמרתי שמפעולות ישירות אוויר-אוויר לא נפגעו מטוסים שלנו. אבל
לאחר מכן במעולות סיוע לכוחות הקרקע נפגעו מספר מטוסים.

מ. בנין: אולי נשמע עכשו את ראש-הממשלה על הסוגיות המדיניות וההתחזקות?

חני"ך ח.י. צדוק: ראש-הממשלה, בבקשה.

ראש-הממשלה ג. מאיר: כפי שאמר אלוף יריב, ידוע לנו לפחות שבוע ימים, ואולי אף יותר,
שגם המצרים וגם הטורים סרכזים כוחות. לגבי המצרים זה היה צריך להיות
המרון שחם עורכים פעם או פעמיים בשנה. קרח כבר פעם אחת, לפני שנה או שנתיים, שהם מצאו
לנכון, באמצעות צד שלישי, להודיע לנו שחם יוצאים להמרון, שלא נחשבין.

אלוף א. יריב: זה היה בסוף 1971.

ראש הממשלה ג. מאיר: וכך זה היה אז. השעם לא הודיעו שום דבר. זה היה צריך להיות כאילו
במסגרת המרון. הטורים החזילו להעביר כוחות בצורה מסיבית. אבל כרגיל-
אנו זוכרים. זאת עוד מ-1967 יש הערכות שונות אם זה מערך להתקפה או מערך להגנה, אם אינם
עושים מה שעושים מתוך נחד פן אנו נחפוף.

.....
.....
.....
אצלנו לא הייתה החקירה אבסולוטיה שזחו מערך
להתקפה. לקחו בחשבון שזה יכול להיות גם מערך להתקפה, גם בגלל המטוסים שתורדנו לסורים.

הריכוז בגבול הסורי הלך והחגבר. ועל פי מקור שאנו סומכים עליו,
כמעט כל הצבא המצרי - על כל זרועותיו - היה סרוכז בהעלה. גם בסוריה מעט מאד השאירו להגנה
על רמטק.

מה היו שני הסימנים הבולטים ב-24 השעות האחרונות? האחד - גודע לנו
יש רכבת אווירית גרולה, מסיבית, של מטוסים רומים גם סרמק
וגם מקהיר. ועל פי מידע , אלה מטוסים להעברת אנשים ולא להעברת ציוד. וגודע
לנו שיש משם בחלה בין הרוסים. זה התחיל באכזרציה של נשים וילדים והחברר שנוסף למשפחות
יצאו גם תגריים. יש הערכה שיצאו אלפים מפני המקומות, גם כאשר זה גודע, היה דיון מה פירוש
הרכב, או שזה באמת חכנה למלחמה והרוסים לא רצו שהמשפחות שלהם יתו. לא היה ספק וער עכשו
אין כמעט סדר שהרוסים לא רצו במלחמה לא בסוריה ולא במצרים. אבל השערתם בענין זה קטנה
ואיננה ממשית. השאלה הייתה - האם הרוסים יוצאים באשר יש חכנות למלחמה וחס אינם רוצים
להיות מעורבים בפלחמה, או שמה זה ניהוף בין הטורים ובין הרוסים והרוסים יוצאים. אבל יש
מחר התברר שהרוסים יוצאים מפני שהחכנות למלחמה הן רציניות.
הידיעות שלנו ממימנות, למדנו שיש תחלטה בשאי הארצות להתקיף, וזו
צריכה להיות פעולה משולבת, והיא צריכה להיות חיוס.

ראש הממשלה ג. מאיר כן, חברי היחיד שאינו מתאים לאינטורמציה שקבלנו, שהתקפה חלה בשעה 14.00. אמנם האנשים שלנו התפלאו איך מתחילים בחפצות לפנות ערב, וחשבר מדוע בחרו ביום כבוד הוא, כי ביום כבוד הישראליים יומתעו, כל אחד עומק בחפצות ובצום ולא יהיו מוכנים.

ג. הלוי זה החסבר שלנו?
ג. יערי זו הערה שלנו.

ראש הממשלה ג. מאיר זהו החסבר מדוע בחרו ביום זה?

ראש הממשלה ג. מאיר הסגיר שלנו יצא היום לאמריקה. אבל גם אם הסגיר איננו, יש מסור 2 בסגרירות. לא היחה כל בעייה להגיע למקום שהיינו צריכים להגיע עם הידיעות הללו. ובקשנו שני דברים - וזאת בקשתי גם הבקר כאשר הזמנתי את הסגיר האמריקאי:

א. במידה ויש להם מביע עם הרוסים והספרים - לאמריקאים אין מבע עם הסורים - לחודיע להם שאין לנו כוונה החפעה. אם הם יתחילו, הזקק עלינו שיקבלו סכה הגונחן

ב. אולי הרוסים יכולים להספיע על הספרים שיניחו לזה.

לשיחה זו עם האמריקאים היחה חשיבות רבה. בטעך היום דברנו אנשי משרד חקון עם 18 סגירים, וחודיעו להם שלא תכננו החפעה. עכשו זה מטלא תפקיד חשוב מאד. למזלנו האמריקאים מאמינים לנו. רק עכשו קבלתי מתק שבם האנגלים מאמינים לנו. אני אומרה כל זאת סכלי להחום שכך זה יחפעה.

אני קראתי לישיבת ממשלה היום בשעה 12.00. כמעט כל הערים היו, פרט לורחפטיג ובורג. הר הזני שגר בתל-אביב הלך בשלש-רבעי שעה ברגל וחפחה בשיבה הממשלה. בשיבה זו היה דיווח ונתקבלו מספר החלטות. והיחה החלטת סאנו איננו היוזמים. אני מוכרחה לחגיר, שלאחר שסמעהי את הרמטכ"ל חבקר, שמצבנו יכול היה להיות חרבה יותר טוב אילו היינו היוזמים. אני אינני מצטרת שהממשלה החליטה לא. שר הבטחון וכל חברי הממשלה, ואני בחוכם, החלטנו - לא. 1973 איננה 1967. והיינו מוכרחים לראות מה יתיה אחרי זה סח שנכון הוא שלא ידענו שחשעה שקבלנו איננה חשעה, כי חוזינו את שעה החתקפה ב-3-4 שעות. ובאשר ישבנו באן קבלנו ידיעה שהחפעה החחילה אטאט בתי החזיחה.

מזכיר האו"ם וולדחים שאל את אבא אבן, וגם סח שאלו. לא סוריה ולא ספרים אינן סקטור כינוס מועצת הבטחון. ואני בקשתי את אבן שלא להעלות זאת לא בושינגטון ולא את. ראש המטקיים של האו"ם סח שאל אם אנו סמכיים להסמקה אש. אמרתי שיבידו לו שישאל קודם כל את אלה שפלו. אבל כרבע קבלתי ידיעה שיש חפעה שהאמריקאים אגוהאנגלים ובקשו כינוס מועצת הבטחון וידרשו שני דברים: המסקה אש וחזרה לקווי המסקה אש, כאילו זה מנאי. אינני יודעת אם זו כבר החלטת אצלם או לא.

מנחנו החלטנו שאיננו סקטיים סח כינוס מועצת הבטחון. בכל אופן לא לפני שנזרק אותם החוצה ויקבלו סכה סמגיעח להם. זו חפעה שעינו סכחינה מדיניה.

בעתונות המצרית וכעתונות הרוסיה זה כבר ימים מספר מופיע ספור דיווח למח שחיה ב-1967, שאנחנו סרכזים כוחות בגבול הסורי כדי לחקוף את סוריה. המפרים המשיכו בזה והסביאו ספור שלא היה ולא נברא, שכל הענין ההחיל סכך שאנו חקמנו בזעפרנה בסיס סירום. לא היה ולא נברא.

מזלנו שחפעה לא רק ביה חלבן אלא גם מחלקת-המדינה מאמינים לנו. בקשנו לדעה אם אנו אומרים שלא היה שום רבר. אמרתי זאת הבקר לשגיר והדענו זאת לושינגטון. ואין מטילים סמק בזה שלא אנו החלנו והיזמה באה מסוריסונהמפרים.

זה ממקור מוסמך?

י. נבון:

בהחלט. אני אינני מאיעה שנצא היום
ונחגרה בתם.

ראש-הממשלה ג. מאיר:

הבקר תחלסנו להתחיל בגיוס חלקי, שהוא
יותר מחכפלה הכוח שיש לנו היום; כל חיל האוויר, כל חיל השריון, ויחד
זה למעלה מהכפלה הכוח שיש לנו היום.

עם פתיחה האר - גיוס כללי.

אלוף א. יריב:

מה המצב כביר-גטנפסה?

י. חזן:

הנזקים לא היו גדולים. אבל געעו במסלול
בכסה מקומות. אולם עד לפני שעה המסלול

אלוף א. יריב:

היה בסדר.

המספר הסופי של המטוסים שהפלנו עוד
איננו יודעים. מעריכים שהוא כ-20

ראש הממשלה ג. מאיר:

מטוסים מלום 10 הליקופטרים.

מה נטעם בירדן?

פ. ברטל:

נודע לנו, זמן לא רב אחרי התחלה
חקרבות, שהמטוסים הסורים נוחתים בלבנו
והוסכם שיקראו ל"ירירנו" הלבנוניה ולידו להם דברים ברורים ופשוטים, שאי
לנו כל ענין לחקוף את לבנון ולחכנס אתה למלחמה. אבל אח היא תחן, על
מי נוסח קרייטסי "פסיליטיס", אנו ננהג כמו קרייטסי נגד ה"פסיליטיס".
ונחקוף את המקומות שעומדים לרשותם של הסורים. יותר לא שמעתי בענין זה.

ראש-הממשלה ג. מאיר:

כאשר עזבתי לא היתה עדיין ידיעה.
אני שכחתי למסור ענין ירדן שהוא חשוב

אלוף א. יריב:

מאד.

לפי ידיעות שבידינו הצבא הירדני הכריז
סצב חירות. זה אומר גיוס כל מה שיש לו במילואים, וזה איננו הרבה. הם
ישימו רגש על המערך האווירי. אבל כטובן שצריך לעקוב אחרי התפתחות הדברים

י. הררי:

במעט רוב השאלות נשאל בקריאות ביניים.
אני חייחי רוצה להדגיש ענין אחר הודגש
יהרה. אני חמיד דוגל בריעה, שאם עלינו לעשות משהו, לא חמיד אנו צריכים
להתחשב במה שיגידו לנו. במקרה זה אתה הדאגות העיקריות שלנו צריכה להיות
א הוכחה שהמצרים והסורים התחילו. טוב מאד שארצות-הברית בריטניה סאפינו
לנו שהם התחילו. אבל סנטינוני במסך 25 שנה בועדה חתוד והבטחון אני יודע
שאסונה זו, בעבור תודש ימים נשכחה. עלינו לאסוף כל ההוכחות המוחשיות
שיש לנו - כמו אותו שידור בין נאצר וחוסין ערב מלחמת ששה הימים, שאילו
צילמנו אותו מצד זה של התעלה, יכול היה לסמט הוכחה - כדי שנוכל חמיד
להוכיח שהם החקיפו. הם לא היו סגיעים לצד זה של התעלה, אילו אנו
היינו מתחילים בתחפפה. צריכה אמוא לצאת חוראה, שכל מה שאמטר לאסוף
מבחינה זו, צריך לאסוף. אם נוכל להוכיח שהם התחילו, זה ישמש לנו לטוח
אדוך.

אני מבין שהאלוף יריב גוייס ברגע

האחרון ואינו טובע בפרטי הדברים. האם השמדנו את המטוסים על החיילים שבתו

אלוף א. יריב:

הם הזפלו מעל הים ונכלו לחוך המיסן;
יש לחניה - עם החיילים. בסיני לא ברון
עדיין אם השמידו את המטוסים על החיילים שהיו בהם או לא.

י. חררי:

אתה הזכרת שהסורים עברו את שדה המוקשים. האם עברו אותו בקלות, האם זה להם קרבנות? אני שואל שאלה זו כדי לדעת מה ערכו של שדה המוקשים.

אתה ספרה על טיל שנשלח מהטופלב, וטייס שלנו יירט אותו. על אפשרות כזאת לא שמעתי בועדה אף פעם.

אלוף א. יריב: שמעה טוב.

י. חררי:

אני מבין שאפשר ליירט טיליה.

אלוף א. יריב: כן.

י. נבו:

האם בחקירה שלהם את פדות התעומה שלנו, אכדו לנו נטושים?

אלוף א. יריב: לא.

י. נבו:

ברצוני להציג שתי שאלות לראש-הממשלה: א. האם נקטנו יזמה, באמצעות ידידים אמריקאים או מישהו אחר, להעביר מסג' למלך חוסיין, כפי שעשינו פעם בהנאים אחרים, ואם כן - מה היו ההחלטות, אם בכלל היתה?

ב. יש לעשות סאמץ עליון בתחום ההסברה במידה ויכולתי להקשיב לתחנות השידור הערביות, חרדיו המצרי היה מרוסן. הוא כחקה את הטכניקה שנקטנו ב-1967; הוא מודיע שישראל החחילהו ישראל צלחה את החעלה ואז הם עברו להתקמת. השוררים ברדיו קהיר שקטים ורגועים. חמרשים הצבאיים אינם נשמעים. הם אינם מדברים על דברים גדולים. וחכל נוסא אנפי שהם לא רק הצליחו לעבור להתקמת, אלא הצליחו לתקוע יחד כמד השני של החעלה.

בכבב זה ענין ההסברה נראה לי חיוני ממדרגה ראשונה. ואני מציע שהאדם שיעסוק בהסברה - ואני אומר זאת על יסוד נסיון בלחי מוצלח בעבר - לפני שיתן הטברים יקרא מה אופרים הערב ולנסוף, אם עוד ניתן לפני גמר הישיבה, חייתי מציע שנשמע סיכום ראשוני של אבירות ושל ההתפתחויות האחרונות.

מ. בן-פורת:

אנו יודעים שמול כל חכניה שלהם, יש חכניה שלנו. האם יכולנו להשיב להם מיי על יסוד החכניות שהיו בחימים שלנו?

אלוף א. יריב: במחלט כן.

מ. בן-פורת:

אני מבקש שראש-הממשלה תאמר, האם המסס נהנה הוראות, שכדי לחרוף את האוייב יכול הצבא לעבור את הקווים מבלי להעצר?

מה המצב לגבי לוב? האם יש תנועה מצדה של לוב? האם יש העכרת מטוטים, ואם כן - האם נטמל גם בלוב?

מה מספר הקרבנות שנמלו עד עכשו?

מ. נגי:

אפתח בענין צודי אבל בעל חטיבות. אני מציע שראש-הממשלה תתן הסכמתה - ואני מבין שלמעשה הסכמתה כבר נחנה - שאנו נמכיס כולנו, שכל עוד נמסכים הקרבות נמטימים ונמטלה הבחירות גם ברדיו וגם בטלוויזיה. סודעות שכבר נמסרו לעוזים, צריך לעשות תערב מאטץ להוציא אותן. אינני חושב שמתר יימסקו הקרבות. אני מציע שזה יהיה הסיכום: כל עוד נמסכים הקרבות, אנו נמטימים ונמטלה הבחירות, לרבות אסימות. עכשו עם ישראל נלחם באוייביו ואינו מנהל חטולה בחירות.

שנית, אני מציע שבהסכמת ראש הממשלה נחכנס מחר בשעה 10.00 בבקר. אני מתאר לי שבשעה 08.00 חשמע הממשלה דין וחשבון. ואני מציע שבשעה 10.00 תחקייעו ישיבה נוספת של הועדה. בלילה יהיו התפתחויות וצינייות בשני הצדדים.

י. נבון: הממשלה תשב רק שעתיים?

היו"ר ח.י. צדוק: מחר תהיה ישיבה של הועדה. על השעה הסדווייטת, נודיע.

מ. בגין: אני אבקש ראש-הממשלה, שתורי לבדוק את העניין של המידע שקבלנו מהסקור

המיימן, לפני האוייב מתכונן לתקוף עם רדת החשיכה, בעוד שבעובדה חקף בשעה 14.00. אין לי ספק שהסקור היה מהימן. ואני מניח שהוא לא הסעה אותנו. אבל במקרה זה צריך לבדוק אם האוייב לא הצליח לתסעות אותנו על ידי המקור שלו נסמרה הידיעה על שעת ההתקפה והמקור מסר לנו. העניין הוא דציני. בימינו 4 טעות של המרש זמן בהתקפה הוא הפרש רציני מאד. התקפת-פתע מהאוויר קובעת מלכתחילה עובדות מסויימות והוא תדין בצליחת מים. אני מדבר בלשון זהירה מאד. אבל אני חושב שמחובתנו לבדוק זאת גם למען העתיד. זה יכול להיות חוץ בדי הפרבות או בתקופה אחרת. קרבות אלה יסתיימו. איש אינו יודע מהי. אבל הם יסתיימו. אנו צריכים לראוג לעתיד. אין ספק שהמרש זה בזמן יקבע מספר אבידותינו. אבל זה בדיעבד. ולכן עניין כל כך רציני. ואני מבקש שנהיה בטוחים מבחינת התנחות לגבי סוגיה זו.

מבחינה צבאית, אני חושב שאריך לתת לאוייב מכות גדולות ביותר. מוף סוף הם חקפו אותנו. ואני שמעתי את דבריה של ראש הממשלה בשידור לעם. הדברים היו רציניים מאד. המדובר במלחמת. אני טובר שאריך לנצל, אם אפשר את הלילה, וכודאי את שעות הבקר המוקדמות, עם שחר, כדי לנסות להשמיד מירב שדות התעופה של האוייב, שלא יהיה להם מניין להמריא ולאן לשוב. כמובן, צריך לבדוק אם לא נסבול אבידות גדולות מסוסיים שלנו. אני מעלה את הרעיון. אם נצליח להשמיד חלק ניכר של הטטלולים בסוריה ובמצרים, יהיה להם קשה להמריא להתקפה נגדנו על מרכזי האוכלוסייה, ויהיה להם קשה לשוב אחר כך. אני משמיע הצעה זו באזניה של ראש הממשלה ובאזניו של האלוף יריב. אבל צריך בהחלט לשקול הצעה זו.

מבחינה מדינית יש יסוד להניח, כי מועצת הבטחון תכונס באופן דחוף. אנחנו לא בקשנו כינוס מועצת הבטחון. הספרים לא בקשו והרוסיים עדיין לא בקשו. אבל חרוסיים יכולים לבקש. והאמריקאים וגם גורמים קטנים יותר יכולים לבקש כינוסה של מועצת הבטחון. ואם הלילה ירגישו שאינם מחזקמים, הם יכולים בעקיפין לבקש כינוסה של מועצת הבטחון. משחו חמסו. בשביל הפרטטיג'ה זה מספיק. עלינו לא לחשאר ספק עוד כלילה זה, שלא נקבל הפסקת אש קודם שנזרוק אותם חזרה.

למני שש' שנים ומחצה, אור ליוס ר' של הקרבות, כאשר נתקבלה ההחלטה של מועצת הבטחון הקוראת להססקת אש ואוסרת על חנועה כותות, אנו הבאנו לשנוי ההחלטה שנתקבלה ביום ג' בקשר עם ירושלים - עד שיניף האוייב דגל לכן, ובבקר יום ר' נכנסנו לעיר העתיקה. על משקל המשפט הוא "פרובירו" שהאר השני יקבל הפסקת אש, אנו צריכים להיות מוכנים מראש לומר: "פרוביידר" שהצד השני יחזור. דכר זה יתן כידינו קצת זמן לרכזאח חכוהות ולהרוף את האוייב.

שמענו שאלוף פקוד הצפון הודיע, שאולי עוד הלילה ינסה לחקוף מוצב החרמן. הוא איש בטקום והוא יכול לשקול. אם עד הבקר נקבל תוספת של 120 טנקים, אני חושב שאריך לשקול אם לא מוטב להכוח עוד כמה שעות א עד שיקבל תוספת הטנקים.

אלוף א. יריב: אי אפשר לחקוף שם עם טנקים.

מ. בגין: בוראי, שם יפעל חיל האוויר. אבל בדרך כלל זה חוסך דם.

ח. לנדאו:

לאחר שהועלה הצד הפדיני והמסבחי,
אני רוצה להעלות מספר נאלות ודאנות

שהפוררו אצלי בקטר לצד הצבאי.

אני מציג את השאלה שהוסעחנו, ואני
מציג אותה במלוא הכנות והחרדה. לנו היה ידוע מצילומי אוויר ביום ששי
ל עיבוי כלא על קו החעלה. ביום ששי בקטר היו בטיני 300 טנקים שלנו
וכתר, כתי שמענו, יהיו עוד 300 טנקים. ביום ששי המו היה מעובדי. ער
שיגיעו עוד 300 טנקים, תעבורנה 48 קעות. אני חושב שזה כל ההביל כולו.
מבחינת מצבנו בחעלה והקרבות הנמשכים בחעלה, אני חייב להציג את השאלה:
האם לאור הידיעות הללו, הגיוס שהחל, החל בחסן או טהגיוס החל מאוחר?
ואם לא מדובר בגיוס כללי, הרי גיוס השריון, כי המערכה בחעלה היא מערכת
שריון.

אנחנו אטרנו חסיד, שהמוצבים שלנו בנויים
הצורה הזאת ייחזיקו מעמד עד שחגיע הגבורה השריון.

אלוף א. יריב:

המו, לא המוצבים.

ח. לנדאו:

מה זה הקול הרי הקו אינו רצוף.

אלוף א. יריב:

לכז.

ח. לנדאו:

מה אי אפשר לדבר על קו אלא על קסעי קו.
כלומר, הקונספציה היחה שהמוצבים טחזיקין
מעמד ולא הסו. כך הבינוחי וכך אני מבין עכשו, אחרת צריך היה לבנות קו
רצוף, אלא אם המוצב מבוצר, ומבוצר טוב עם קני ירייה לכל מכיוונים, ש
שמגיע הסייע השריוני. מה טרה אפוא השני המוצבים בצמון החעלה?

להצביר הצליחה דוויזיה.

אלוף א. יריב:

אלמנטים של שחי חסיבות.

ח. לנדאו:

הגשר הזה טחזיק מעמד כמה שעות?

אלוף א. יריב:

הגשר הזה לא עבר עליו אף אחד. עברו
הסירות. יש גטר שלא נוצל.

י. נבו:

ברדיו הודיעו המצרים שהם עוברים דרך הגט

ח. לנדאו:

ועוד שאלה לגבי גיוס השריון בשתי הגזרו

על הגבול הסורי היו 180 טנקים ומחר
בבקר יהיו 300 טנקים. שוב ניצבה השאלה של 24 קעות. וזה הבול רציני. אצ
ההרגיה שלי היא שהופענו מהחינה זו.

וכמה הערות לגבי המערכה כמי שהיא נראי
היות על מי מה שהוצג כאן, ומה למי דעהי הקווים שכדאי לחטוב עליהם. ראשית
כל - עלינו להתפטר מאוייב שנמצא אצלנו. וחיה, אם בנה ראש גשר, יז לזרוק
אוחף חימה. ואם אי אפשר להפעיל את חיל האוויר, צריך לפעול אלטרנטיבית.
אני מניח שעושים זאת. אני מניח שבעלי המנאוע שלנו מאויימים, והם רואים
דברים אלה.

אני מבין שהאוויריה קשה הפעולה. אני
מוחפע. אנו שאלנו, מה על האוויריה שלנו ומערך הטיליה שלהח? הצבנו שאלה
זו הכל פעם - יש תחרונות או אין תחרונות? יש תחרונותאמש לסם 3 יש
תחרונות להט 6?

ראש-ההמשלה ג. מאיר:

אני למדתי שביז סט 3 וביז סט 6 יש הבדל

ח. לנדאו:

ביום מסויים וברגע מסויים החשובה היחה:
יש תחרונות.

אלוף א. יריב:

י.ש.

ח. לנדאו:

אם אנו עומדים בפני צליחה כוחות מצריים ומערך טילים המונע פעולה פשוטה, אולי המסקנה היא - ניקוי השמים. ואז כמובן, השמים - שמים לישראל, ונמנע כפי שפעלנו במלחמת ששת-הימים. זה שיקול טקטי, מה הכחיר, ומה הסיכון. אני מבין שקבשו ההמצאה היא מהצד באלכסון, בגלל מערך הטילים. צריך לחשוב על ניקוי השמים, ואז לא תהיה בעיית קרקע.

אני מציע דרך שנייה. אם נהדוף את הסורים עלינו ללמדן דרך ארץ. הם שכחו את הלחץ של מלחמת ששת הימים. אני מציע חזירה לסוריה, שלא על הנח להשאר בה. אין לנו מה לחפש שם. אמנם אלעזר בא כשם. אבל אני מנימליסט. אני מציע שיקול של חזירה שריון לסוריה. אינני רוצה להציב גבולות. אבל חזירם שריון כזה שאולי תוריד את הטלסון בסוריה. מכה הזגנת יכולה להביא מכה מדינית לשליט סוריה חאפס אמד.

אני מציע לא רק הפצצת סדוח העופה. במצרים אנו חלויים הרבה במערך הטילים, ולא נסבן מטוסים סתם. אני מציע לשקול מכוח מצרים על פי השיקול של "בוטס-אפקס"; אני מציע להרום מחנות צבא, אני מציע שהפגיעות יהיו בצבא, מבלי שנפגע באזרחים; הרג בצבא,

אלו הן ההערות שלי לניהול המלחמה.

ג. האוזנר:

רצוני לשאול שתי שאלות:

א. איך מתקדם הגיוס בהנאים שבו החלץ?
ב. כיוון שהידיעות הגיעו בסועד שהגיעו, מרוע גיוס הכוחות והעכוה השריון היו בסועד שהיו?

א. אליאב:

אני רוצה לגעת ב-4 נושאים. וחדאשון - האוכלוסיה הערבית בששאאא, מליון ערבים בשטחיה, ו-400,000 ערבים ישראלים. אני בטוח שעצות אינן חטוה. וכודאי כל חלק מהצבא וכוחות הבטחון יודע מה לעשות. ובכל זאת אני רוצה לומר שאני בעד יד קשה בלפי מליון הערבים בשטחים, בימים קשים אלה העזברים עלינו. שמעתי שרדיו קתיר פנה למלשחיןאיים שיסמו ויראו נחת זרועם ויעשו טורר. אני מקווה שעם כל היר החזקה לא נחזור על דבר דומה לזה שקרה בכמר קאטם.

ראש-הממשלה ג. מאיר:

אני שכחתי להגיד: ההחלטה חכמעט ראשונה שנחקבלה בישיבת הממשלה היא, שאיננו מפסיקים כואם של ערביי השטחים לישראל, והגטר גשאר פחוה. מי שרואה לעבור לירדן - יכול לעבור. וכל זמן שלא יקרה, חלילה, שום דבר, הם באים לעבורת.

א. אליאב:

אני מניח שקארתי יקמוץ על עגלה זו מחר. הוא אינו יכול אחרת. הוא ראש הקיצונים. הוא לא יקפוץ על העגלה? לא רק יעביר מטוכיט - זאח הוא עושה כל הזמן - אלא ירצה להראוה איזה דבר יוחר סטקטקולרי. הוא כבר ניסה להעביר שיירה של אלטי אנשים מכנגזי לקהיר. אני חושב שהפעם יש לנו כל הזכות להכות בו בכל מקום שאפשר.

אני הבינתי שהטיל מהטוטלב שיורט על ידי היה מרוון של ידי המצרים לפגוע באוכלוסיה אזרחית שלנו.

אלוף א. יריב:

בלי ספק.

א. אליאב:

אם היתה כוונה לפגוע בטיל באוכלוסיה אזרחית בישראל, אני מציע שייאמר להם באופן הגלוי ביותר שהיתה כוונה כזאת, שהאוכלוסיה במצרים ובסוריה תדע

שהיחה כוונת כואח,
אני מקווה ומאמין שסיני יחפך לכה קברוח לצבא המצרי שעבר אליו. הוא
הרין לגבי הסורים ברמת הגולן.

אני חושב שכאשר נחדוף אותם, יש לנו
כל הזכות והחכמה, לקחת חלקים בסיני. אלוף יריב אמר שאחד המאמצים
העיקריים הוא בסורס-פואד. גם סכך מבקשה מסקנה.

יחד עם זאת אני מציע שבצד המדיני,
נוסף על מה שנאמר לגבי הצד ההסכרי, נחזור ונאמר מה שאמרנו ב-1948 (הדברים נאמר בסגילה העצמאוח) שאנו רוצים בשלום עם המצרים, הסורים,
הירדנים, הלבנונים והלונוים, עם העולם הערבי. אני מציע שנחזור בצורה
זו או אחרת על החלטות הטטשלה והכנסת הנוגעת לשלום ולנכונותינו לויחורים
למצן השלום.

י. חזון:

אני מציע שלא נעסוק בבעיות שהיו, לפי
האימרה של הרבי טקלופך "אל נחשוב על
מה שתיה אהמול, נדאג למה שיהיה סחר". אני חושב שאט נהיה סבלנים, על
חלק מהדברים נקבל חשבות על ידי המציאות, ואל חלק מהדברים נצטרך לחזור.

יש חברים המציעים הצעות בתחום הצבאי.
אני - לא, אני בכל זאת סומך על צה"ל. ואני מנית שאוחן הצעות שהועלו
כאן, בצה"ל חשבו עליהן, בדקו אותן וחחליטו מה שחחליטו.

אני מעריך מאד את המאמץ שלנו לחביא
לידיעה העולם שאנו חוחקטנו ולא החקטנו. ואנו צריכים לחזק ככל האפשר
את הרושם הזה ואת ההכרה הזאת: אם כי אני בטוח בכך, שלאחר שננצח חרבה
מהרושם הזה לא ישאר, חוץ מאשר אצל ידידים שיוזכרו לנו זאת, ארצות-חבריה
חזכור לנו זאת. אבל אנו צריכים להיות בטוחים שלאחר הנצחון - ואני בטוח
בנצחוננו - ישכחו את חרבר. ונעמוד כעני החקמה רצינית על אף שיש לנו
חמר. ואת החמר הזה צריך להבליט.

לאחר שאינני מייפץ ומציע שום הצעות
צבאיות, רצוני לומר מספר מלים על המטרות ועל הבעיות. אם נגזרנו לנו
לצאת למלחמה שלא רצינו בה, אני חושב שאנו צריכים לנצל את המלחמה הזאת
ולנצל אותה עד חוסה. זאת אומרת, עד לחרס חכוח הצבאי שיצא למלחמה
עלינו. לפי רעחי, אין לנו, ולא יכולות להיות לנו, שום מטרות
סריסוריאליות, ושום מטרות של כיבוש ושנוי גבולות, אולי חוץ מפינה אחת
ברמת הגולן שלא חספקנו לסחום אותה במלחמת ששת-הימים. אני חושב שאצ
אט רק ינהן לנו, צריך להביא לידי כך שחמלחמה תחרק מאתנו עוד פעם,
ואולי סוף סוף ילמדו לקח שחדבר אינו כדאי.

אני בטוח שברגע שהגלגל יתחפך, והוא
יתחפך, מהר מאד יתחילו למעול הסוסדות הבינלאומיים. מחוך כך כל חפעולות
שלנו צריכות להיות מהירות. חספרה שלנו צריכה להיות ברורה וחדת - שחכות
הצבאי שהחקיף אותנו ככל האפשר ייעבר. וזה צריך להיות סכוון כל המאמץ
שלנו. אם חכריחו אותנו לצאת למלחמה זו, אנו צריכים לחזק כוחו של הצבא,
וחצבא צריך לדעה למה מצפים סכנו. אין מצפים סכנו לשום כיבושים
סריסוריאליים. אבל מצפים סכנו ככורה לעבור את הגבול כדי לחזור אחר כך,
אבל לחזור אחר כך לשטח מנוקה. זו צריכה להיות חספרה במידה היכולת.
חפקיד הועדה להביא לידיעה הטטשלה ולידיעה חצבא רצונה זה. רצונה מוגבל
באופן ברור לחלוטין. כאיזו סידה ואיך יעשה זאת הצבא - אני משאיר זאת
לצבא.

ס. כרמל:

בניגוד לכמה חברים בוועדה, אינני רוצה
לומר דבר על הצד האופרטיבי. לפי רעחי,
אין לנו נתונים מספיקים. ולי נראה שאין זה רציני במידה מספקת - לפי
הנתונים שיש לנו בוועדה - לתציע הצעות אופרטיביות. משום כך אני רוצה
להסתפק בהערות כלליות גם בתחום המדיני וגם בתחום הצבאי.

בשעה זו יש עדיין הרבה ערס, אני סבין גם במטה, ועל אחת כמה וכמה בפנינו, שאיננו חיים את הבעיות האלו יום יום. אנו נמצאים בסטדיה של יחרון לאוייב. זה דבר שקורה לחוקף. לחוקף יש יחרון בשלב הראשון. ואף על פי כן אני מזדהה עם החכמה שנמלה בסמלה, שלא להקדים את האוייב בהתקפת. אני חושב שאילו היינו עושים זאת במצב המדיני שמדינת ישראל נמצאת בו בעולם, היה חרבר דוחק אותנו למצב מדיני חסור ומטוכן עד מאד. אני חושב שהסמלה חיתה צריכה ליטול על עצמה את הסיכון להערך, אבל לא להקדים בעוולה, אף על פי שבשלב ראשון יש יחרון לאוייב. אני בטוח, לפי הערכת הכוחות של שני הצדדים, שנמצא בסלחמה זו, ולא יעבור הרבה זמן ונשיג יחרון בחזיתות. אולם סרם הגענו לשלב של איכור היתרון של החוקף.

הואיל וטרם הגענו לשלב זה של הטייה כמות המאוזנים לצדנו, יש סכנה - כבעבר - שירדן תניח בשלב מסויים, כצילן סארים נמצאת במצב של כיבוש והשתלטות על שטחים, והיא צריכה להיות שותפת לענין הזה. ואין זה בלתי אפשרי, שגם החזית היירנית תחלקה, אם ירדן תחשוב שהיא צריכה להיות שותפת בחלוקת השלל שהם מתכוונים ליטול ממדינת ישראל.

אני סבור גם כן שאנו נמצאים במלחמה, סלחמה כוללת. שתי מדינות ערב החזקות ביותר הטילו מלוא כוחן למלחמה. וגם אנו מטילים מלוא כוחנו למלחמה, ובמלחמה - כמו במלחמה. ויש לעשות לשבירת הכוחות של האוייב מכל שחרבר גיחן, ולא אציע הצעות, אם אלה שרוח העופה או סילים, צריך להסיר את האוייב. ושום המסקת-אש בטרם חוזר המצב לרמותו בשרח.

והערה אחרונה - אני מסכים שאין לנו שום מטרות של כיבוש שטחים. אבל אם יש מלחמה, יש הכרח בחיקון הקו ברמח הגולן, בכדי לבצר את החזית שלנו בעתיר, ויש הכרח שנחזיק בכל הגרה המזרחית של החעלה. הפעולה אינה צריכה להסתיים, אלא אם אנו מחזיקים לכל אורך הגרה המזרחית של החעלה.

ב. חלוי

אני מסכים עם הרברים האחרונים של חבר הכנסת כרמל. דוקא משום שהיכינו ולא יזמנו, למרות שידענו 24 שעות מראש על אמצאאאאא כוזנה האוייב להתקיף וויתרנו על היחרון הצבאי האסטרטגי של התקפת מוקדפת - יש לנו יתר זכות וחובה לנצל את ההתקפת של האוייב להתקפת נגד על האוייב.

בכל פעם שבוערה זו נשאלה השאלה, מה יקרה אם תהיה המרה רצינית של המסקת האש על ידי האוייב, חוסבר לנו על ידי שר הבטחון והרמטכ"ל, שבחצינה צבאית לא נשחק את המשחק של האוייב, אלא סלחמה תהיה כוללת, ואם להשתמש בביסוי של חבר הכנסת כרמל, המלחמה הועבר לשטח האוייב ברגע שכוחנו הצבאי יאסר זאת. זה יכול לקחת 24 שעות, אבל זו החכמה.

אני אינני גורס את המבמה החבנחית ברידא. כמובן, צריך להססיר את הכוחות שבשטח שלנו צריך להגן על הקוים שלנו. אבל צריך לעבור להתקפת נגד בשטח האוייב גם בסארים וגם בסויה, ולשבור את זרוע האוייב. זאת אומרה לגרום לתבוסה סוטאלית של האוייב, אם אנו יכולים, ונרמה לי שהמומחים העריכו שאנו יכולים.

אשר להמסקת האש ומועצה הבטחון, אינני מסכים לנוסחה שנוכל להסכים להמסק אש, מרובייר לכך שהאוייב יסוג עד לקו הקודם. לא נוכל להסכים לשום המסקת אש. ואם תהיה מקורה להמסק את האש, אסור לנו לקיים אותה, אלא אחרי שנוציא את האוייב מהשטח שלנו, ולא זו בלכד אלא עד אחרי שנשלים תבוסחו של האוייב במועל. זה יכול להיות עניין של הפרש זמן של 24 שעות. ואם ייגזר עלינו, בעל כורחנו נמשיך במלחמה. זאת אומרה, לא נסכים לפורמולת, שבחנאי זה או אחר, נסכים להמסקת אש. אנו יכולים לוותר על התקפת מוקדפת. אבל עכשו נגמור את המלחמה, נשבור את זרוע האוייב ונמצא בשטח האוייב.

לגבי התביעות הטריטוריאיות, יש לנו חביעה טריטוריאיות בטחונית - אין מרובר על קו הוזח שלום, אלא על ייסור קו המסקת האש - לגבי סורס-סואר שלא המסקנו לקחה במלחמה ששח

הימיה או שלא הערכנו שזה חשוב. ומקום זה משמש חמיד עקב אכילס שלנו בצפון התעלה. גם ברמה הגולן יש כמה נקודות חורפה. יש לנו אמון מטרות סריטוריאליזם ליישר את הקוויים. אבל העיקר הוא - להביס את האוייב.

כמה פעמים העלינו את חטאלה - האם האוייב יטר הפסקה האש או לא? חמיד אמרנו, שלמי כל המבחנים הראציונליים לא יעשה זאת. אבל אצל סטורפים קשה לדעת. אני מודה וסתודתה: לא חשבתי שהם כל כך אי-ראציונליים. אני חשבתי שהם לפדו את הלקה והוא הדר עמוק לתודעתם, ואין להם סטטיק כוח. אם הם עושים זאת בניגוד לכל סבירות, הם טפשים. הם עשו בענין זה טפשות גדולה. ועכשו ידנו על העליונה, ולא ננוח עד שנביט אותם.

ש.ז. אברמוב:

דיוני לשאול:

א. האם עד לשעה זו המצבנו שדות

חופה של האוייב או ניסינו לשבש את פעולותיהם מאחורי חטויים?

ב. כמה זמן יקח לנו לנקות את השטח

בטואץ?

ג. מבחינה מדינית אני מניח שהערבים

יצאו מהנחה כמולה, שיצליחו לכבוש עמדות גשר, ואם לא יצליחו - יעלו את הנושא בזירה הבינלאומית על מנח להפעיל גורמים בינלאומיים לפתרון הסכסוך במזרח התיכון. אני מעלה את הדבר האזני ראש-הממשלה, כי עכשו נדרשת מחשבה מדינית איך לנצל את הדבר מבחינה מדינית בצורה כזאת שהעלאת חבטייה בזירה הבינלאומית לא חקנה יתרון לאוייב.

י. דמאל:

דיוני לשאול שאלה להבהרת האינטורמציה ששמענו.

אתמול כהחילת הערב ידענו שמגייסים

אנשים. בירושלים כאשר יצאו מכיח הכנסת ראינו שמגייסים אנשים. הבקר כשעה 6 טפו סטוסים. וכל אחר ידע שיש מתיחות ותכונח. הבקר בבית הכנסת כמעט ולא היו צעירים. שמעתי שהקרבנו פרצו כשעה 14.00. ידעתי שאנו לא היינו מופתעים. כאן שמענו שהיו ידיעות ולפני שכוע וידיעות יותד קונקרטיזם כלפני 24 שעות. ככל זאח מסתבר שכמעט הופתענו הן כהעלה רחן ברמה. אני חי רק כמה שצני שומע בוועדה זו. אינני יודע פהו חתקן של אנשים במעוז. מחקבל הרושם שאפילו חתקן לא היה מסטיק במעוזים ומנקים בודאי שלא היו מסטיק. אינני אומר זאת לשם בקורה. אינני מומחה ואינני רואה את עצמי מומחה. ואני יודע שאפשר לסמוך על צה"ל. אבל בכל זאת מחקבל הרושם שאנו הופתענו. כל הזמן מוענים עעיקר הסכנה ברמה וטרקזים כוח ברמה. מדוע יש פחות טנקים מהחופץ? אני חושב שאנו זקוקים בשלב זה לחסבר יוחר סלא.

אני מקבל את הנישה שגם בידענו

שעומדיה לחקיקי אותנו - וכל החקפה היא יתרון לאוייב - טוב שלא הקדמנו לחקיקי בגלל המצב המדיני הקשה.

לבני המטרות לעמיד, אני מסכים בהחלט

עם מה שאסרו חברי הכנסת חזן וכרמל.

א. ידלין:

שום מלחמה אינה חוזרת על עצמה. ולכן גם בשום מלחמה אין מטלט מחתהעות.

אני סבור שהערב אין לנו מסטיק נתונים כדי לחווח דיעה כענינים צכאיים וכדי להטיק לקחים כלשהם לגבי הכוננות, המודיעין ותכניות המלחמה.

מה שמפליא אותי, אינן כל כך ההפתעות הכביכול צבאיות - מה שבהחלט יכול לקרות, כי אי אפשר לדעת כל דבר במדוייק אלא שאנו עומדים מבחינת הערבים בפני המפתחות מדיניות. גם מלחמת ששת הימים באה כהפתעה מדינית, בניגוד להערכות מדיניות על המועד של התפרצות המלחמה, ואפשר להסביר זאת בעניין מקרי או כפרי חולקת שולל של הרוסים. גם הפעם אני חושב שכל ההערכות המדיניות ששמענו לא תיחה בהן אפשרות של מאמץ טוטלי.

פ. ברמל:

לא הייתה ההערכה שזה לא יכול לקרות. חמיד הנחנו שזה יכול לקרות מטעמים מדיניים כדי להוכיח שלא השלימו עו הטבא.

א. ידלין:

הנחה זו חמיד הייתה קיימת. אבל לא דאינו כלחמה ביזמה האוייב, חוץ גיוס מלא הכוח, כאשר המטרה היא לא פשיטת וחזרה, אלא כיבוש שטחים תוך זמן קצר. היארנו לעצמנו שיהיו עוי מערכות מדיניות, ניצול לחצים של מדיניות הנמט וכו'. נדמה לי שפה אנו צריכים להביא בחשבון שהפעם הערבים כנראה למדו לקחים מעצמם. אנו חיינו את התכרזות של סאדאת על תאריכים. ותחברר שהמלחמה חובננה כאשר המטיקו לדבר על תאריכים. ובכל זאת השאלה המעניינת היא - האם יש לנו ההערכות על המוטיבציות, מדוע עכשיו? אולי מבחינה צבאית רצו לעשות זאת לפני האורף. אבל גאח. יש לנו הערכה, מדוע עוד בסתו זה? האם זה מקרי, פרי אמוציות, חובנה להתלת המטוסים הטורים, או שיש שיקול ראציונלי מחוכנן אצלם, ומדחינה מדינית לא ראינו אפשרות זו?

באשר לענין הצבאי, הכל קרה ביום כפור. האם יש לנו חכניות גיוה וקומוניקציה ליוה כפור, או שמבחינה זו החמצנו מסהו?

ז. המר:

הדבר הקשה ביותר בהזיה המצריה זו חציית התעלה ויצירה ראש גשר. כפי ששמענו, יש לנו חכניות שיתחיעו אותם וישמיעו אותם. לאחר שתפטו ראש גשר הם מורמים כוחות שאנו בולמים. האם קרה משהו שלא צפינו או שההפתעות שלנו עוד צפויות?

כיצד אנו מעריכים את יכולת האוייב לפגוע באוכלוסייה האזרחיה שלנו? האם התריגה של קצין המשטרה כעזה, יש לה קשר להתקפת המצרים והסורים?

י. בן-אהרן:

אינני יודע איזה קולוח שמעו החברים בוערה סאו 1967 ומניין תהנחה שאלמי הקנים שנאגרו ברמה ומעבר לתעלה לא יופעלו נגדנו; וכאשר יופעלו נגדנו, נעמוד בפני טיול של יום קיץ או של יום סתו, ונטאטא אותם בהכל מה תוך 24 שעות. אולי הלכו בארץ זמירות כאלה. ויש לנו כמה נכאים כאלה. אבל לכל אחד צריך היה לחיות ברור שמלחמה זה דבר חמור מאד. ויש להם במה לצאת למלחמה, ותפעלה הכלים האלה כמות שהם, איננו עניין של אכנזח אסטרטגיה. זה עצמה כמותיה אדירה. בהזיה אחת יש להם יותר מאשר היה למונטגומרי כאל-עלכין.

אני שמח שכולנו מאוחדים בדיעה, שהממשלה נהגה כחבונה ובהחכמה שהיא גילחה התאמקות והתליטה לעצור בפני כל פעולה יזומה, ולהמחין ליזמה שלהם על כל היחרזנות הנובעים מיזמה זו.

יש חשיבות רבה לחזק את לב העם, לא באמונה קלוח. עכשו מוסלים עשרות קרבנות. ואנו יודעים מתו כל קובן נעמנו, כמסתחווחינו וכישובינו. אנו יודעים מה הן המסגרות השתוואות כעחונות. אריך שחם ירע שמלחמה זו האכנות מרה, והעליונות שלנו איננה מוסלת בספק, עליונות שבאם לנו כחוצאת מקרב, ממאמץ ומקרבן, ולא כחוצאת מהבל פה. כודאי שבה הסעם נצטרך לשלם מהיר עד שנהדוף את החקמנות ונשביר את זרוע האוייב. זה לא ייעשה ביום אחד ולא ב-48 שעות, לא אם אלהם יחסי הכוחות.

אני אינני יכול לקבל את הדיבורים, שנשמעו בשנים אלו בוערה - ובהם הפליאה, בשל מה נלחמים; מדוע עמים החשים נחוחים בכל זאת נאבקים. טווד שהרבר נשאל אצלנו.

ב. הלוי: איש לא שאל.

י. בן-אהרן: הערכת זאת כטפשות. אהה יודע, יש קרבות ויש סלחמות. ויש על כך אפורציזטים.

והסלחמה הזאת גם לגבם היא אספעי פוליטי. זה איננו דבר מטופש. ואיש סאתנו אינו יכול להיות טבור שעצמה זו, אין בה פתיון ואינה מפחה אנשים ועמים. הם אינם יכולים לחאשיב עצמם כדומן השדה. אלה עמים עם עדיפות עצומה שלא ינסו את כוחם כאשר לא נמצא פתח לשלום ולחמורה? אני זוכר ששר הבטחון וראש הממשלה ועוזריהם אהרו לנו לא פעם שנקודה זו היא המסוכנת ביותר; מצב זה שהם עומדים בו הוא הכי קשה להם. קשה להם לשאת שאין תזווה פוליטיה ואין פחרון צבאי.

אינני מסיל ספק שיעמוד לנו כוחנו, כוח הבחורים וכוח החשיבה והאסטרטגיה, לגבור בה על קטפנות זו ולהרוך אותה. אבל מן ההכרח שנאמר לעם, כל אחד בדרך, שזו מלחמה של שני צדדים. אנו כל כך חתפנקנו ויש לנו אמונה כל כך עצומה בכוחנו ובכוח בחורינו עד שלאעתו אנו טחעלמים מעצמנו של האוייב מול העט הקטן הזה, עם המונה בקושי 3 מליון נפש. צריך לרעה להעריך זאת וצריך לרעה שזהו מאמץ גדול. וצריך לקרוא לעם שלא יפול ברותו מהמכה שקבלנו היום ומהמכה שעוד תהיה מחר, עד שיסתנה המצב.

אינני נכנס לבעיות של מועד גיוס המילואים. אני יודע שכל חברי הועדה היו מאוחדים בועתם, שנכל האפשר פחות במדינת ככל האפשר - חזרה לחיים חקיניים. ואנחנו ירענו יפה איזה קו דק טחזיק בפיני. לא העלימו סאתנו שעומד גדוד מול דוויזיה ומלוגה מול גדוד. ירענו זאת. דצינו להיות חיים חקיניים. גם לזה יש מחיר.

אסרחי דברים אלה על מנת שהועדה חוציא גילוי דעת שיש בו לא דק החייצות מאחורי הממשלה אלא אמירה לעם שמלחמה לישראל ומלחמה כבדה. ללאאץ ספק בתוצאה, בנצחון ובהכרעה אאאץ וללא ספק בקרבן הנדוש ובהחלכות הנדרשת ובעצבים הנדרשים. אין זו מלחמה של 24 שעות. טה שעשינו במלחמה ששת-חיים - ואני מקווה שגם הטעם לא תאריך המלחמה חרבה יותר מזה - זה אחד ממעשי השלאים של העם הזה והצבא הזה.

נזמה לי שאין זה הזמן לשאול שאלות, אלא לחוק ירי כולם נוכח המערכה הקשה והכבדה על אבדותיה.

א. רימלט: יש לי שאלות רבות. אבל לא היום הזמן לשאול שאלות, ואין זה הערב לנחה את הדברים ניתוחים מילוסומיים.

החכנון של האוייב - ואינני מדבר על הביצוע - היה יסודי. גורל המערכה סבהינה צבאית, ולא פחות מכחינה מדינית, חלוי בכך שנטכים להפסקה אש לא רק לאחר שנטהר את כל השטח שבסליטחנו מהאויי אלא נטפיק לחת לו מכה נצחת.

בחטברה צריך להדגיש, שאין זו אמיזוד: של הסרה אש, אלא מלחמה קשה, מלחמה טוטאלית. והעובדה שהיריה תראשונה נורת על ידי האוייב, מבטלה כל התחלטות והסכמחנו לדברים שנתקבלו לאחר מלחמה יוני, כולל החלטת 242; כלומר, אם תחיה החלטה על חטסקת אש עם אזכור החלטות קודמות, אין לקבל אותה. זה כוחו של יום הכפורים שמלחמה הורצח בו.

כאשר למטרות, אני מטכים לדברים שאמר חבר הכנסת חזן.

היו"ר ח.י. צדוק:

אני מניח שימים אלה עלולים להיות ימים שארגוני הטירור הפועלים בשטחים בישראל וברחבי העולם, עלולים לנסוח מאליהם שבטטח זה יש הגברת הערנות.

נשאלו כמה שאלות. אני סבור, שחלק מהשאלות אולי נצטרך לחזור אליהן אחרי הנצחון שלנו.

אני חושב ששולחן זה מאוחד בכמה דברים אחד - טוב עשה הממשלה מלא נקטה פעולה מקדימה, אלא החנהגה כך שיהיה ברור - ככל שהדבר אמשי - שחיומה באה מצד האוי"ב. והמטרה עכשו - ונדמה לי שגם לזה יש הסכמה - היא בשנים: שבירת כוח האוי"ב וחסול כל המאחז של האוי"ב בקווי הפסקת האש. והצעדים המדיניים צריכים להיות מסייעים להשגת המטרות הצבאיות הללו.

בהמשך אציע שאחרי הישיבה ישארו חברי הכנסת כרמל, חזן, בגין ורפאל, וננסה לכלול הפעם בקומוניקט שלנו קריאה לעידוד הצבור.

ראש-הממשלה בולדה מאיר:

נשאלה שאלה לגבי חוסיין ויררן. זו שאלה חשובה. אין לי תשובה בשם חוסיין. אני יכולה רק לומר: מכל מה שהגיע אלינו במסך תשופה די ממושכת, ואפילו אחרי ההסכם על חידוש החזית המזרחית - אינני מדברת בשם חוסיין, ואינני נוחנת שוט ערבות לגביו - נדמה לי שהוא עוד לא השתחרר מהמכה שקיבל, מהסעון הפטאליה שעשה ב-1967. ולעת עתה - זה יכול להשתנות בעוד שעתים או סחר בבקר - לעת עתה נדמה לי שהוא לא יצטרף. נדמה לי שהוא למד מה כוחו של זה והוא אינו מוקף בידירוח נלהבת ממדינות ערב. ואם לפעול על פי ההגיון, אמילו ההגיון שלו, לא שלנו, נדמה לי שהפעם לא יצטרף. אבל איננו סקבלים זאת כנתון. יש פיקוח ויש ערנות למה שעלול לקרות באו זה של הגבול.

עוד לפני מספר ימים פנו אלי שר הבטחון והרמטכ"ל, שאם בכל זאת חמרוץ מלחמה, אנו בהחלט נשבור את הגבול על סנת להפציץ מחנות צבא, שדות תעופה, אובייקטים - לא בינלאומיים, השייכים לטוריה. זאת אופרת לתת מכה לטוריה כצורה היעילה ביותר במנים, לא בריכוזי אורחים. אמרתי: כן. ועמדנו להביא זאת מחר בבקר לישיבת הממשלה לאשור. בישיבת הממשלה שהיתה היוט, אושרה בקשה זו.

ג. האוזר: זה חל רק על סוריה?

ראש הממשלה ג. מאיר: אז רובר רק על סוריה.

חבר הכנסת בגין הציע לבדוק את המקור. זה דבר לא פשוט. יש לנו נסיון - ועד עכשו נדמה לי שזה היח מדוייק.

י. נבו: הבדל של 4 שעות איננו נורא.

פ. בן-טורת: זה כן נורא.

ראש-הממשלה ג. מאיר: אנחנו מטונקים כל כך; צריך לאאאאא להיות לנו מקור, והמקור יגיד מה הן החכניות, ויגיד את היות. המקור הזה או שהוא טעה בארבע שעות או שהם פתחו בשעה 14.0 במקום בשעה 17.00.

צבא שמקדימים לו החקפה ב-4 שעות, זה דבר חסור סאד.

מ. כץ-מורה:

זה לבגרי לא היה נתון, שנדע בדיוק את היום. איזה מינוק?

ראש-הממשלה ג. מאיר:

בענין קארפי, נאמר כאן שהוא עלול לסמוך על העגלה. יכול להיות. אבל אנו יודעים מה עמדתו העקרונית, שלצאת למלחמה על מנה לשחרר לסאוח את סיני ולאסד את הגולן, לא כדאי המאמץ. צריך לחכות עד שיעשו את המלחמה ויזרקו אותנו לכל הרוחות. זה כדאי. אבל אין פירוש הדבר שהוא לא יעזר, אפילו לדבר "החטל" הזה, שהט מנטים עכשו. אין טמץ שהטטוטים שביריו עומדים לישותם. אינני חושבת שהצבא הלובי יכנס. אבל גם זה יכול להיות.

אשר להמסקת האש, אמרתי שלא יפלה על הדע. שנקבל איזה דבר של המסקת אש כל עוד לא נהיה בטוחים לגמרי שהמצב חוזר לקדמותו. ואני אומרת הלבי ואני אומרת כאן, ואני בהחלט רוצה שנמסיק לחת סכה הגונה, שלא יצאו כל כך יבשים, אפילו אם זה יחבטא בכך שצריך לחזור מאיזה מקומן אייחי רוצה שבטוריה יקבלו סכות אחרות שיזכרו אותנו. אבל אינני יכולה להשלות את עצמי ולהגיד: גם אם יקבלו סכה, זה סוף תסוק. נדמה לי שרבים מהיושבים כאן ורבים אחרים חשבו: על פי ההגיון, זה לא היה מספיק? זה לא היה מספיק.

עכשו שואלים, אם החקפה זו היא פרי אמוציה או פרי ההגיון? אני עוד לא פגשתי איש שריבר עם סאוח וחזר בהרגשה שסאוח מאמין שהוא יכול לנצח צבאיה. תמיד חוסימו: ובכל זאת הוא טוכרח לעשות איזה דבר.

יש לו אגיון אמוציונלי.

היו"ר ה. י. אדוק:

אני אינני עושה פטיכוואנליזה.

ראש-הממשלה גולרח מאיר:

חמיו אמרו הוא וערבים אחרים: מה יהיה, בכלל ישכתו אותנו. למעלה כשה שנים זה נמשך, עוד שנים אחדות ונגמר הענין.

אני חושבת שאחת הסיבות שבחרו בזמן הזה - אינני אומרת ביום זה, יום כפור - היא שבזמן זה יושבת עצרת האו"ם. וצריך להביא לכך שעצרת האו"ם התחמס לאור האש שחהיה כאן. זה רוקא הגיוני. אם יש להם טחשבה שטוכרהים לעשות איזה דבר, נדמה לי שהזמן שעצרת האו"ם יושבת, זה הזמן הנכון. יכול להיות. גם בזה אינני בטוחה. אבל שלא עולה על דעהו של סאוח שהוא יכול להחזיר את הגלגל לסה שהיה ב-1967, שמענו מכל מי טראה אוחו.

אי אפשר לרעה.

י. נבון:

ראש-הממשלה ג. מאיר: יכול להיות שהם חיים בעולם של "ווישפול סינקינג", שמה שהם רוצים, כך יהיה. אבל עם אנשים רבים הוא דיבר בהגיון, שהוא יודע שהוא אינו יכול לנצח. אבל הוא מוכרח, ומזה באו התאריכים. קנפ תאריך וביטלן קנפ תאריך וביטל, עד שבטופו של דבר עשה מה שעשת.

לבני הגיוס, שאל אחד מחברי הועדה, אם

יום הכפור תיה אלמנט. בהחלט - לא.

אני רוצה להסביר מה היו השיקולים. כולם אומרים שטוב שהממשלה החליטה - ולא היה על כך ויכוח, זו היתה ההלטה פה-אחד - שלא תהיה פעולה יזומה, פעולת מנפ. באונו הקשר היתה הרגשה שאם הם אינם מתכוונ באמת לטלחמה - וכוחבים שבוע בעתונות כריח אמועצות ובימים האחרונים במצרים שאנו מתכווננים להחסיף - ביום כולל יכול היה דע לשמש הורחה לכך. אבל תמיו אפשר חצי טעה לאחו מעשה להיות יותר חכמים מאשר שעהים לפני המעשה.

בכל אופן אני רוצה להגיד: לא הוסחענו בענין החכניות. הן היו ידועות. כבר מזמן ידוע שתכנית-האב שלהם - שילוב טוריה ומצרים; מה יעשה זה ומה יעשה זה ומה יעשו במשותף, לא היה ברור. עד הדגע האחרון לא היה ברור ששני הג'נרלסטים לא ינסו לרמוח זה את זה, האם באמת יתחילו יחד או שאחד יתחיל והשני יחכה לראות כיצד מחפתיים הדברים הפעם זה היה טמט באותו רגע משני הצדדים. עוד הבקר ישבנו וחשבנו מה לעשות אם רק אחד יתחיל, האם לראות זאת כחזית אחת. מהיכוח הזה הם הצילו אותנו, כי הם התחילו בריוק כאותו רגע. לא הופתענו שיש להחלף חכניות. לעת עתה הם הולכים לפי החכנית שלהם ובלי המתעות. גם לנו היו חכניות, אם זה יקרה מה אנו צריכים ליאשות.

ועכשו רק הערה כללית. יכול להיות שאחרי המלחמה יהיו כל מיני דברים. אני הייתי מייצגת לחברי הוועדה, כאשר עומדים באש, לא להכניס ויכוח טוליטי. יבוא יום, יבוא רגע, אולי זה יהיה ואולי לא. אני משוכנעת שאין בינינו כל חילוקי דיעות לגבי רצוננו בשלוט. יש חילוקי דיעות איך אפשר להגיע לשלום. אולי. אבל עשרות פעמים אמרתי - וזו איננה חכמה כל כך גדולה, כל אחד מאתנו אמר וחשב זאת - שתתסקת האש והרביעה אין פירוש הדבר שגמרנו את המלחמה. מצדנו - כן. ולא פעם אמרתי: הלילה זה יכול להתחיל, כי זה חלוי בצד השני. אני מצטערת שכן זה קורה. אני בטוחה בדבר אחד, שחם יקבלו מכה. והלואי והייתי בטוחה שמכה זו תביא אותם לדרך אחרת. אני אינני מאכילה בזה. אינני מאמינה, כי לא השטחים יצרו את המצב. כאשר לא היו שטחים והיו גבולות אחרים, גם אז לא השלימו עם קיומנו. הלואי והפעם יקרה נס. זה קרה ביום הכפורים. זה צריך להיות גם עצה לטובהנו. אולי.

בכל אופן אגהנו עכשו במלחמה. ואנו למדנו את הדבר המר, שאפשר לנצח, אבל זה עולה במחיר, והמחיר הוא הדבר האיננו ביותר והיקר ביותר. ובזוואי כבר שילמנו איזה מחיר בעד היות הזה. וזה עוד לא נגמר.

ה. לנדאו: שמעתי שיש 20 חרובים ו-60 פצועים כחעלה

ראש-הממשלה ג. מאיר: אינני יודעת אם המספר הוא 15 או 20 או 21. שזה יעלה בחייה, זה ברור. הכה נחרכו ברבד אחד - אין אפשר לגמור את הקרב עד כמה שאפשר יותר מהר כאשר החוצאות הן לפחות, אם לא שלום, שימשך עצה זמן עד שיעיזו להתעורר מחדש ולנסוח שוב פעם.

אלוף א. יריב: כמה ש יודיעו לערכו. נורו כמה ראשי חסר נפץ על נצרת ופגעו במל העמק. ויש הטערה שאלה טילי "סרוג", כי הסורים קבלו טילים רבים כאלה והם יכולים להגיע לנצרת.

פ. כרמל: מה הטווח של טיל זה?

אלוף א. יריב: 65 ק"מ. נתחו מספר מסוקים מצרים באזור, וחיל האוויר הזניק מסוסים כדי לספל בהם. מה התוצאה, עדיין לא ברור. בשעה 19.30 עלה כוח סנקים וזחל"ים לחרמון על פנח להדוף את הטוריה. אאשאצצ במוצב עוד נמצאים חלק מהטיילים שלנו, פרטי כמה ואיך - עדיין איננו.

ג. יערי: כבשנו את המוצב?

אלוף א. יריב: כן.

ועכשו לשאלות הסובבות סביב הנושא חקרא מה - תפתעה. אני יכול רק להגיד את ההחשמות שלי. ההחשמות שלי, שלא חיתה הפתעה. אבל לתת תשובה מלאה על לוח זמנים והערכות, לא אוכל. אני אמסור את הענין לרטטכ"ל, כי זה נושא רגיש ופה התשובה צריכה להיות

ועדת החוץ והבטחון - 6.10.73
אלוף א. יריב

אחראית ומבוטסת על פרטים. ואני אינני יכול לעשות זאת.

א. ידלין:

איך אחת רואה את העניין מדיניתי?

אלוף א. יריב:

תמיד אמרנו שאיננו רואים בזה הגיון צבאי. אבל הגיון מדיני תמיד ראינו.

הבעיה הייתה העיתוי. תמיד ראינו שהם מטוגלים לעשות משהו ששובע אפילו כדי להרוויח רווח פוליטי.

מה שעשו הסורים היום הוא - מעבר שדה המוקשים והגעה לחיל הנ"ס. תיו להם אבידוח. הם כינו את המוקשים. תפקידם של המוקשים היה לגרום קשיים. לסורים הושמרו בין 70 ל-80 טנקים. מערך המוקשים, הסנאים והארטילריה שלנו, זה נתן חוצאה.

ת. לנדאו:

האוכלוסיה האזרחית בצפון ה נפגעה?

אלוף א. יריב:

כאשר עזבתי לא שמעתי שהיו נפגעים.

כאשר לטיל שיורט, טיל זה מסוס ללא

טייס שנמצא מתחת למפץ ומשחררים אותו מרחק. הוא אינו מס במהירות גבוהה. ולכן יש אפשרות לזרז אותו. אם אינני סועה זה היה במרחק 60-80 ק"מ.

פ. בנין:

פוגעים בו ממסוס?

אלוף א. יריב:

במקרה זה, זה היה ממסוס. אפשר לטבוע בו גם מהקרקע.

מה שנוגע לתכנון אופרטיביות הגנתיות

והתקפיות, שמעתי כל מה שנאמר. אמרנו לרמטכ"ל. עד כמה שאני זוכר את התכנון האופרטיביות, כמעט אף אחד מהדברים שהוזכרו לא נשכה על ידי המטה הכללי. רק צריך לקבוע קדימויות כחאם לאפשרויות. לדוגמה - מערך הטילים. בהחלט אפשר, ויש חכמה, לסגל במערך הטילים צמאצא המארי בחעלה. אבל זה מתייב חקיפה מיוחדת כחנאים מסויימים. זה לא יכול להעשות בלילה. אבל אם בכל אופן הלילה צריך להפעיל את חיל האוויר נגד הצליחה, צריך לעשות זאת בטכניקה מסויימת. זה אינו עומד בסחירה לחקפת מערך הטילים. חקיפת שדות החעופה צריכה להעשות כחנאים מסויימים עם כוח רציני, לא עכשו בלילה. אפשר לעשות כל מיני דברים משניים, אבל לא את המכה הרצינית. למשל, יהיה שיקול רציני אח מי חוספים קודם. אי אפשר לתקוף בבת אחת שדות החעופה בסוריה ובמצרים, כי צריך ללכת עם כוח מרוכז. וזו חתייה שאלה להכרעה, אם קודם ילכו לסוריה או קודם למצרים. הכל חלוי בהחמחחיות.

כאשר לגיוס, שמעתי שהגיוס מחקט בסדר

ענין האוכלוסיה בשטחים - עד שעזבתי

היה שסט. אבל זה נהחלם נלקח בחשבון, כי זה הצבר בוח שיכול לעשות צרות. גם לענין זה מועצה כוח, לא יוחר מדי גדול, אבל מסטיק כדי טאמטר יהיה לספל בו כראוי.

אשר לחדירה לעורף, צריך להביא בחשבון

שמשוטים מצרים ו/או סורים יכולים לחזור לעורף ולהפציץ מטרוח אזרחיות.

י. רמאל:

האם הריגה קציין המטרה בעזה יש לו קשר עם העניין?

ראש-הממשלה ג. מאיר:

טום קשר. נכנסה חולייה ביומים האחרונים. ומחפשים את אנשיה.

פ. בנין-מורח:

יש נתונים על האכירוח שלנו?

אלוף א. יריב:

המסמכים שנחקבלו לפני שעה וחצי הם: בדרום 30 חרוגים וכ-60 מצועים.

ש.ז. אברמוב:

וטייחים?

אלוף א. יריב:

לא קבלנו מסמכים.

י. גבון:

היות וראש הממשלה מכהנה גם כשרא החוץ אני מציע לזמן שגרירים של מדינות זרות, לא באמצעות הקידים של משרד החוץ, לשיחה ולהסברה ישירות ממיר. יש לזה אפקט אחר מאשר חצנור הרגיל. זה חיוני ביותר. הם רגישים לעניין זה. זו מלחמה. הדבר יכול להסרך שעה אחת, אבל חיוני שייעשה, יתכן אפילו הלילה.

מ. בגין:

עם כל הכבוד לשגרירים, אלה המדווחים לרדיו ולטלוויזיה חשובים יותר.

ראש-הממשלה ג. מאיר:

דיין נפגש אחם. וראגנו שכל יום יהיה מבע הדוק עם הנספחים הצבאיים, בעיקר עם האמריקאי, אבל גם עם חיהר. מעלחי הבקר בעניין השגרירים. פשוט חשבתי, שמה שנחוץ מייד הוא שהשגריר האמריקאי ישמע מפי שאיננו מתכווננים להחקיף. קודם כל, זה חשוב מדינית. שנית, יתכן שנצטרך לדרוש מהם אמצא פריטים מיוחדים. ומייד רציתי שהשלחן יהיה נקי ולא יהיה ויכוח מי תחיל ומי אשט, וגם מדינית וגם מעשית סורך זו תהיה פחותה. אחר כך חשבתי להזמין עוד שגרירים אחרים. אבל אני מקבלת את ההצעה של חבר הכנסת נכון. העובדה ששני חברים בכירים במשרד החוץ ישבו היום ומסרו להם מידע ודברו אחם, גם זו לסובת. הלילה לא אומין אותם בשעה 24.00, ובשעה 22.00 יש ישיבה ממשלה.

י. גבון:

אני באהי מירושלים. האנשים בבתינו צמוץ לרדיו. יתכן שצריך להחיות את הפרשן. אלוף היים הרצוב, או מישהו אחר.

א. ידלין:

דברך ברדיו, ראש הממשלה, היו חשובים מאד.

ראש הממשלה ג. מאיר:

אני שידרתי ברדיו ובטלוויזיה. ודיין היה צריך להומיע בטלוויזיה בשעה 21.00

אלוף א. יריב:

אני הסעיתי את הועדה בעניין המוצב בחור המצב הוא זה: כוח נמצא בדרך, אלא שחמוצב לא נכבש, הוא מכותר.

ח. לנדאו:

כמה מוצבים כאלה ישנם?

אלוף א. יריב:

שנים-שלושה.

הי"ר ח.י. צדוק:

הישיבה הבאה של הועדה תחקיי. מחר. על השעה הסדווייקת - תבוא הודעה.

ישיבה זו אצאצא נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 21.25 (נפתחה בשעה 19.00)